

हे अग्ने दिवो द्युलोकस्य सम्बन्धि अर्णमुदकं त्वमहजिगासि आभिमुख्येन गहसि गा स्तुतिगत्योर्द्धादिः अभ्यासेवं हान्दसम् अहमिरातुमिति शाकपूणिः [निरु° ५.३१.] निपातस्य चेति [पा° ६.३.१३६.] अहेत्यस्य संहितायां दीर्घः आपो वा ऽअस्य दिवोऽर्णस्ता एष धूमेनाहितीति [७.१.१.२४.] श्रुतिः । किं च ये देवा धिष्ण्या ऊचिषे ऊचिरे उच्यन्ते धियो बुद्धीरिन्द्रियाणि इक्षन्ति प्रेरयन्ति धिष्ण्याः प्राणवृषा देवास्तान्देवांश्च त्वमहजिगासि अभिगहसि । ऊचिषे ब्रूजः कर्मणि लिट् पुरुषवचनयोर्व्यत्ययः । प्राणा वै देवा धिष्ण्यास्ते हि सर्वा धिय इक्षन्तीति [७.१.१.२४.] श्रुतेः । किं च रोचने दीप्तिवृषे मण्डले वर्तमानस्य सूर्यस्य परस्ता-दुपरिष्ठाद्या आप उपतिष्ठन्ते अवस्ताद्वेर्धस्ताच्च या आप उपतिष्ठन्ते ता अपश्च (24.) त्वमभिजिगासीत्यन्वयः त्वमेवैतै ब्रूयैः परिणमसीति भावः ॥४१॥

पुरीष्यासोऽअग्रयः प्रावणेभिः सज्जोषसः ।

जुषन्तां यज्ञमदुहोऽनमीवा इषो महीः ॥५०॥

अनुष्टुप् । बहुवचनमिष्टकापिक्तम् अग्रयः एते इष्टकावृषा यज्ञमस्मदीयमिमं यागं जुषन्तां सेवन्ताम् अनमीवा नास्ति अमीवा व्याधिरशनायाबुभुक्षावृषो या-भिस्ता अनमीवा क्षुधातृप्तानिवर्तिकाः महीः महीतोः बहुला इषः अन्नभक्षीश्चा-ग्रयो जुषन्ताम् । कीदृशा अग्रयः पुरीष्यासः पुरीषेभ्यः पशुभ्यो हिताः पुरीष्याः आज्ञसेरसुक् । तथा प्रावणेभिः प्रावणैः प्रकर्षेण वनन्ति सम्भजन्ति विषयानिति प्रावणानि मनांसि तैः सज्जोषसः समानप्रीतयः मनसा प्रीतियुक्ता इत्यर्थः अन्येषा-मपि दृश्यतऽइति [पा° ६.३.१३७.] संहितायां प्रावणेति दीर्घः बहुलं हन्द्सीत्ये-वम् (25.) । तथा अदुहः न दुह्यतीत्यदुहः अहिंसितारः परस्परं प्रीतियुताः ॥५०॥

इडामग्रे पुरुदक्षं सनिं गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।

स्यान्नः सूनुस्तनयो विज्ञावाग्ने सा ते सुमतिर्भूवस्मे ॥५१॥

का° [१७.१.११.] इडामग्रऽइति पश्चिमे प्रतिमन्त्रमुत्तरतः । इडामग्रऽइति ऋ-ग्वेन प्रतिमन्त्रं पश्चिमे द्वे पादमात्र्यौ पद्ये तिरश्च्यौ उदग्लक्षणे उपदध्यात् उत्त-रतोऽवस्थितो दक्षिणामुखः इडामिति दक्षिणाम् अयं तऽइत्युत्तरामिति सूत्रार्थः ॥